

FRILUFTS FÖRSKOLOR, GILLBOSTUBBEN | SOLLENTUNA

November 2024 - Juni 2025

Hälsningar från Håll Sverige Rent:

Grattis till er Grön Flagg-certifiering!

Genom ert arbete med hållbar utveckling har ni bidragit till att öka kunskap och engagemang kring viktiga framtidsfrågor. Ert fokus på djurens livsmiljöer och barnens aktiva roll i att bygga boplatser, sortera och odla skapar både förståelse och en känsla av handlingskraft, viktiga steg mot en mer hållbar framtid.

MÅL KOPPLADE TILL VÅR RESA

Ur läroplanen

NORMER OCH VÄRDEN

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,

Globala mål för hållbar utveckling

- Ekosystem och biologisk mångfald

Läs mer på [**www.globalamalen.se**](http://www.globalamalen.se)

DJURENS VÄLMÅENDE

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

Vi vill att barnen ska utveckla en omsorg och en vilja att värna om alla djur i naturen. Vi pratar med barnen om vad djuren behöver för att må bra? Vilka djur vi har i vår närmiljö? I höstas sparade vi lövhögar åt igelkotten och det blev till ett projekt om igelkotten där barnen fick fördjupa sig och lära sig mer om igelkotten med utrymme för barnens egna frågor och funderingar. Vi byggde ett björnide i skogen och sade "sov gott" till björnen. Under vintern skapade vi egna fågelmatare av återbruks material och gjorde fågelmat på stormkök för att hjälpa våra stannfåglar när det var som kallast. Vi reflekterade kring varför fåglarna behöver vår hjälp? Nu har vintern övergått till vår och vi letar vårtecken, vi både ser och hör djur som vaknar efter vintern. Vi hör mer fågelsång då flyttfåglarna återvänt osv. Nu börjar även säsongen för att odla. I år har vi bestämt att vi ska hjälpa våra vilda pollinatörer och odla blommor som dom tycker om för att främja den biologiska mångfalden. På gården ska vi anlägga en liten pollinatörsrestaurang där humlor och bin kan hitta mat och vatten. Den 22:a maj uppmärksammade vi "Den biologiska mångfaldens dag" med tipspromenad och barnen fick gå på insektssafari. Vårt förhållningssätt är viktigt, mottot "vi skadar eller dödar inga djur" vill vi ska bli en norm som genomsyrar hela förskolan som barnen bär med sig vidare i livet. Om barnen får en anknytning till djuren i naturen kommer de också betyda någonting, det är man rädd om. Om vi visade större respekt för djurens välfärd skulle både djuren, vi och vår miljö må bättre. Det som är bra för djuren är också bra för vår planet och för människorna.

Vår blomsteräng har fått ett
bi/fågelbad

Och i trädet har ett nytt litet
litet bo hängts upp, vem
kommer flytta in där tro?

ODLING

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

under våren har vi odlat och satt frö från tomater, solrosor och satt potatis ute på gården i vår odlingslott. Tanken är att följa processen från jord till bord och få kunskap om vart maten kommer ifrån. Vi ville också anlägga en egen lite äng på vår gård genom att tillverka egna fröbomber med frön från olika ängsblommor för att främja den biologiska mångfalden. Även en till ytan ganska liten äng, vet vi gör skillnad för våra vilda pollinatörer. Vi kallar det för en bi - och humlerestaurang! Barnen har kompletterat ängen med en bi-vattnare och satt upp fina skyltar där dem skrivit budskap som t e x "rädda våra bin" "plantera mera blommor" osv. Barnen är väldigt stolta över sitt projekt och vi ser det som en god räddningsinsats för våra livsviktiga pollinatörer. Barnen har fått en djupare förståelse och ser sambandet mellan det vi odlar och pollinatörerna, hur dessa är beroende av varandra. Vi är helt beroende av dem då nästan allt vi äter kommer från jorden. Och våra pollinatörer är beroende av oss, att vi kan fatta kloka beslut så att inte deras naturliga livsmiljöer inte kommer till skada. under våren har vi också haft experiment med ärtor som vi lagt i plastfickor med wettexduk. Frågeställningen har varit "går det att odla utan jord?" Barnen har fått fundera och ställa olika hypoteser kring det. Vi följde upp experimentet när vi hade fått ett resultat. För att få syn på ärtornas växtkraft lade vi även gula ärtor i gips, vad kommer att hända med ärtorna nu? Väldigt trevligt och gott att kunna erbjuda egenodlade ärtskott att lägga på smörgåsen!

KOMPOSTERING - KRETSLOPP

Tema: Djur & Natur

Om utvecklingsområdet

På förskolan har vi pratat mycket om begreppet kretslopp. För att barnen ska få en ökad förståelse för kretslopp har vi aktivt arbetat med kompostering på hela förskolan där barnen får möjlighet till praktiskt och undersökande arbete. Målet har varit att barnen ska få en konkret förståelse för hur naturens egna kretslopp fungerar, hur allt levande hänger ihop. från matrester till jord, maskar, växter och vidare till oss människor. Dagligen har barnen lagt i organiskt material (fruktavfall, trädgårdsavfall). Tillsammans har vi observerat över tid hur materialet förändras samt hur maskar och andra småkryp dök upp och till slut blev till näringsrik jord. Vi har ibland tagit upp material från komposten och undersökt det närmare med luppas t ex. för att studera kompostens invånare, vilka dem är och vad dem heter osv. Vi har sjungit "kompost visan" för att befästa kunskapen bättre samt tittat och sjungit om Sigge mask som bor i komposten/under marken. Våra äldsta barn har haft "nedbrytare" som ett av våra fokusord i vårens processarbete och lärt sig om deras viktiga roll i naturens återvinning och olika arter t ex gråsugga, hoppstjärt, tvestjärt, myra, mikroorganismer mm.

Ur serien: "äta löv bajsas jord" på urplay

UTVÄRDERING

HÅLLBAR UTVECKLING

På vilket sätt bidrog vårt arbete till hållbar utveckling?

Vi har läst böcker och sett filmer om hur djur har det i olika miljöer och vad dem behöver för att må bra. Vi har samtalat om hur vi människor påverkar vilda djur genom t ex nedkräpning eller förstörda livsmiljöer. Med barnen har vi byggt boplatser till olika djur, gjort fågelmatare/fågelmat, deltagit i skräpplockardagarna mm vilket gett barnen konkreta verktyg hur vi kan göra skillnad och bidra till att skydda biologisk mångfald. I det har barnen också lärt sig ta vara på resurser t ex genom återbruk av material till sina byggen som i längden leder till en mer hållbar konsumtion. Vi komposterar och producerar delvis egen jord som vi odlar egna grönsaker i, även det minskar kostnader samt en bättre livsmedelsproduktion. Barnen får också träna på att ta ansvar i vardagen för vår gemensamma miljö genom att sortera matavfall, mata komposten, bevattna odlingarna osv.

Vad behöver vi utveckla?

Vi kan lyfta alla barns röst ännu mer, så att alla känner sig viktiga och delaktiga. Även reflektera mer tillsammans, vad har vi gjort? Vad blev resultatet? Vad kan vi göra mer?

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

På vilket sätt var barnen eller eleverna delaktiga?

Arbetena har varit tematiska där vi sett ett stort intresse för djur hos barnen. I våra lärandeprocesser har barnens röster blivit hörda i olika samtal om det som barnen vill fördjupa sig. Barnen är med och fattar olika beslut kring det som pågår i arbetet allt ifrån att hitta kreativa lösningar i skapande undervisning till vilka uppgifter man vill ta sig an eller hur skötseln av vår nya äng på förskolan ska se ut mm.

Vad behöver vi utveckla?

På förskolan har vi 4 avdelningar där en pedagog från varje avdelning är med i Grönflagg rådet. För att öka barnens delaktighet och inflytande tänker vi att vi kan utveckla rådet så att även barnen är representerade bland våra äldre barn där dem kan lyfta sina ideer och förslag i olika frågor och planeringar t ex. Lyfta fram eller skapa kopplingar till barnens liv, vad kan vi göra här på förskolan

och vad kan du göra hemma för att ta hand om naturen?

HANDLINGSKRAFT

På vilket sätt visade barnen eller eleverna på handlingskraft?

Barnen har lärt sig att alla arter har en plats och en viktig funktion i vårt ekosystem. Djurens välmående är beroende av oss, vår omsorg om miljön. Liksom att vi är beroende av dem för att våra liv ska kunna existera. Vi ser att barnen spontant t ex plockar upp skräp som inte tillhör naturen när vi är i skogen. Vi ser fler konkreta handlingar av barnen som att bygga boplatser till olika djur, sätta ut fågelbad med vatten till både bin och fåglar, göra egen fågelmat, plantera blommor som pollinatörerna tycker om, källsorter skräp osv. Vi upplever att barnen fått med sig "jag kan göra något" som en viktig grund inom hållbar utveckling.

Vad behöver vi utveckla?

Vi kan bli ännu bättre på att sätta ord på det barnen gör. Vi språksätter deras handlingar som kan bidra till att stärka deras identitet som aktiva samhällsmedborgare i världen. Handlingskompetens byggs över tid, inte bara jobba under temaperioder utan även kontinuerligt året om.

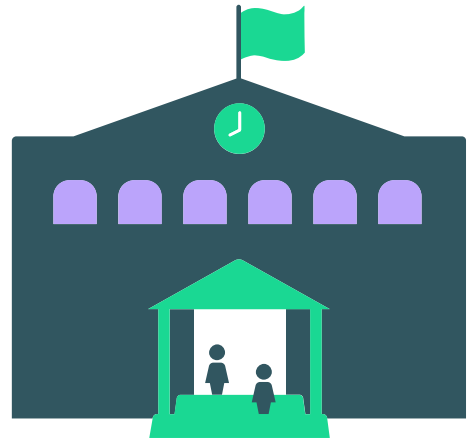
HÅLLBARHET PÅ SCHEMAT MED GRÖN FLAGG

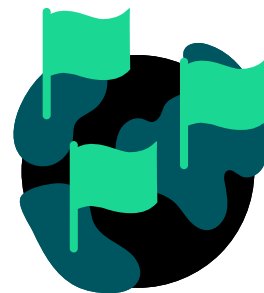
En hållbar värld kräver kunskap och förståelse

Tillsammans kan vi skapa en hållbar framtid – om vi agerar nu. Vi behöver ge lärare och elever i svenska skolor möjlighet att utveckla och omsätta sina kunskaper om hållbar utveckling, över flera ämnesområden.

På så vis skapas både förutsättningarna för långsiktig förändring – och viljan att göra skillnad.

Grön Flagg är ett unikt lärandeprogram inom hållbar utveckling. Tillsammans med Sveriges skolor och förskolor omsätter vi kunskap till direkt handling. Varje år hissar hundratals verksamheter i Sverige den Gröna Flaggan för att visa att en hållbar framtid börjar nu!

Ett globalt nätverk i ryggen

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling. Medlemsskolorna granskas och certifieras efter Grön Flagg och Håll Sverige Rents riktlinjer.

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling.

hallsverige.se
ecoschools.global

Kontakt:

gronflagg@hsr.se
08-505 263 00